

Інформація щодо актуальних питань, порушених у зверненнях громадян з початку 2025 року

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Комітет здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, законів України «Про Антимонопольний комітет України», «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», інших законів та нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цих законів.

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Антимонопольний комітет України (далі – Комітет) є державним органом із спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері публічних закупівель.

Основним завданням Комітету відповідно до статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції, сприяння розвитку добросовісної конкуренції.

Актуальні питання	Роз'яснення Комітету
Щодо підвищення вартості послуг рухомого (мобільного) зв'язку	Інформація про факт підвищення ціни на товари або послуги не є тотожною висновку про наявність ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Висновку про наявність ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції передують процес складного аналізу та досліджень, які здійснює Комітет або його міжобласні територіальні відділення. Повноваження Комітету в частині контролю цін та ціноутворення полягають та обмежуються лише оцінкою дій учасників ринків на відповідність саме вимогам конкурентного законодавства: Закону «Про захист економічної конкуренції» або вимогам Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції». В більшості випадків такий контроль розпочинається під час розгляду заяв про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. До заяв про порушення законодавства про захист економічної конкуренції встановлені вимоги. Для підготовки в Комітет заяви про ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції заявнику необхідно дотримуватись вимог Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження

	Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами) (далі – Порядок). Згідно з абзацом третім пункту 1 розділу VI Порядку особами, які мають право подавати заяву відповідно до абзацу другого частини першої статті 36 Закону України «Про захист економічної конкуренції» або частини першої статті 28 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», є суб'єкти господарювання – конкуренти, постачальники, покупці чи продавці відповідача та інші фізичні та юридичні особи, які можуть підтвердити, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені зазначеними законами як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, мали або мають безпосередній та негативний вплив на їхні права та / або діяльність. Такі заяви мають відповідати вимогам, викладеним у пункті 2 цього розділу Порядку. У разі наявності в особи, чиї права порушені, документів та інших доказів, що можуть вказувати на ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та наявності негативного впливу на конкуренцію на ринку внаслідок таких дій, така особа може звернутися до Комітету із відповідною заявою. Пунктом 2 розділу VI Порядку визначено, що заява подається в письмовій формі й повинна, зокрема, містити: - зміст вимог, зокрема очікувані заявником від органів Комітету рішення; - виклад обставин, якими заявник обґрунтовує свої вимоги, зокрема інформацію про ознаки порушення відповідачем законодавства про захист економічної конкуренції; - обґрунтування того, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені Законом як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, мали або мають безпосередній та негативний вплив на його права та/або діяльність; - інформацію стосовно звернення до будь-якого іншого органу державної влади, зокрема до суду, з питань, порушених у заяві; - перелік документів та інших матеріалів, що додаються до заяви. До заяви додаються наявні у заявника документи (оригінали чи належним чином завірнені копії документів) та інші матеріали, що підтверджують викладені у заяві обставини. Зокрема, за заявою Комітет перевірить обґрунтованості ціни у разі існування ознак або доказів зловживання монопольним (домінуючим) становищем на товарному ринку. Комітетом не приймалось рішень про зловживання монопольним (домінуючим) становищем будь-яким суб'єктом господарювання на ринку послуг рухомого (мобільного) зв'язку або рішень про вчинення антиконкурентних узгоджених дій суб'єктів господарювання на зазначеному ринку послуг.
--	---

	Інформацію про тарифні плани операторів рухомого (мобільного) зв'язку та їх наповнення можна знайти на офіційних сайтах або дізнатися у відповідних магазинах. Також в Україні діє послуга перенесення номера, яка дозволяє перейти від одного оператора до іншого, зберігаючи при цьому свій номер. Усі цифри разом із кодом оператора будуть прив'язуватись не до оператора мобільного зв'язку, а до абонента. Якщо споживача не задовольняють умови або вартість тарифного плану, споживач може обрати ті умови або оператора, який буде відповідати всім його потребам та вільно перейти від одного надавача послуг до іншого.
Щодо неправомірних закупівель комунальним підприємством, робіт, техніки та іншого майна, що могло вплинути на правильність розрахунку тарифу на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення	Відповідно до статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» основним завданням Комітету є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині: здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції; здійснення контролю щодо створення конкурентного середовища та захисту конкуренції у сфері публічних закупівель. Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України. При цьому, Комітет не наділений повноваженнями щодо здійснення контролю за дотриманням положень інших галузей законодавства, крім законодавства про захист економічної конкуренції. Зокрема, до повноважень Комітету не належить здійснення контролю щодо дотримання посадовими особами органів місцевого самоврядування та керівниками підприємств вимог Закону України «Про запобігання корупції», а також здійснення перевірок не цільового використання коштів комунальних підприємств. Комітет відповідно до його компетенції вживає передбачені законодавством заходи, коли виявлено, що дії чи бездіяльність суб'єктів господарювання, становище яких на певному товарному ринку є монопольним (домінуючим), не відповідають законодавству про захист економічної конкуренції та не були б можливими за умов існування значної конкуренції на ринку. Органи Комітету здійснюють розгляд заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції відповідно до Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції,

	затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами) (далі – Порядок). Згідно з абзацом третім пункту 1 розділу VI Порядку особами, які мають право подавати заяву відповідно до абзацу другої частини першої статті 36 Закону України «Про захист економічної конкуренції» або частини першої статті 28 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», є суб'єкти господарювання – конкуренти, постачальники, покупці чи продавці відповідача та інші фізичні та юридичні особи, які можуть підтвердити, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені зазначеними законами як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, мали або мають безпосередній та негативний вплив на їхні права та / або діяльність. Такі заяви мають відповідати вимогам, викладеним у пункті 2 цього розділу. У разі наявності в особи, чиї права порушені, документів та інших доказів, що можуть вказувати на ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та наявності негативного впливу на конкуренцію на ринку внаслідок таких дій, така особа може звернутися до Комітету із відповідною заявою. Пунктом 2 розділу VI Порядку визначено, що заява подається в письмовій формі й повинна, зокрема, містити: - зміст вимог, зокрема очікувані заявником від органів Комітету рішення; - виклад обставин, якими заявник обґрунтовує свої вимоги, зокрема інформацію про ознаки порушення відповідачем законодавства про захист економічної конкуренції; - обґрунтування того, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені Законом як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, мали або мають безпосередній та негативний вплив на його права та/або діяльність; - інформацію стосовно звернення до будь-якого іншого органу державної влади, зокрема до суду, з питань, порушених у заяві; - перелік документів та інших матеріалів, що додаються до заяви. До заяви додаються наявні у заявника документи (оригінали чи належним чином завірені копії документів) та інші матеріали, що підтверджують викладені у заяві обставини. Водночас, як зазначено вище, Комітет не проводить перевірок процедур закупівель поза процедурою розгляду скарг, визначеною статтею 18 Закону, а також здійснення перевірок не цільового використання коштів комунальних підприємств, що може мати вплив на вартість централізованого водопостачання та централізованого
--	---

	водовідведення. Ці питання належать до повноважень інших органів влади. Так, наприклад, відповідно до пункту 4 Положення про Державну аудиторську службу України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.02.2016 № 43 (із змінами), Держаудитслужба відповідно до покладених на неї завдань: здійснює контроль на підприємствах, в установах та організаціях, які отримують (отримували у періоді, який перевіряється) кошти з бюджетів усіх рівнів, державних фондів та фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або використовують (використовували у періоді, який перевіряється) державне чи комунальне майно (далі - підконтрольні установи); реалізує державний фінансовий контроль через здійснення, зокрема: перевірки закупівель; інспектування (ревізії); моніторингу закупівель; здійснює контроль за дотриманням законодавства про закупівлі; здійснює контроль за станом і достовірністю бухгалтерського обліку і фінансової звітності; проводить оцінку управління бюджетними коштами, досягнення їх економії, стану фінансової і господарської діяльності, ефективності і результативності в діяльності підконтрольних установ.
Щодо неправомірності стягнення зі споживачів газу вартості виробничо-технологічних втрат природного газу, які несуть оператори газорозподільних мереж	Згідно зі статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» до повноважень Комітету, зокрема, відносяться: у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції – розгляд заяв і справ про порушення законодавстві про захист економічної конкуренції та проведення розслідування за цими заявами і справами; у сфері формування та реалізації конкурентної політики, сприяння розвитку конкуренції, нормативного і методичного забезпечення діяльності Комітету та застосування законодавства про захист економічної конкуренції – здійснення офіційного тлумачення власних нормативно-правових актів. Правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу, визначаються Законом України «Про ринок природного газу». Разом з тим Комітет у межах компетенції сприяє формуванню прозорого механізму функціонування ринку природного газу та вживає передбачених законодавством заходів у разі виявлення в діях учасників ринку природного газу ознак порушень саме законодавства про захист економічної конкуренції.

	При цьому Комітет не наділений повноваженнями щодо здійснення контролю за виконанням рішень інших органів влади стосовно дотримання положень інших галузей законодавства, окрім законодавства про захист економічної конкуренції. Враховуючи зазначене, питання неправомірності стягнення зі споживачів газу вартості виробничо-технологічних втрат природного газу, які несуть оператори газорозподільних мереж, не відносяться до компетенції Комітету та не можуть бути вирішенні шляхом застосування законодавства про захист економічної конкуренції. У разі надходження заяви про порушення законодавства про захист економічної конкуренції її буде розглянуто в установленому законодавством порядку. Вимоги до заяв наведені у попередніх роз'ясненнях за іншими питаннями.
Щодо проведення перевірки діяльності газових компаній та анулювання їхніх ліцензій, захисту прав споживачів, притягнення винних до кримінальної відповідальності тощо	Згідно зі статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» до повноважень Комітету, зокрема, відносяться: у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції: розгляд заяв і справ про порушення законодавстві про захист економічної конкуренції та проведення розслідування за цими заявами і справами; перевірка суб'єктів господарювання, об'єднань, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю щодо дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції та під час проведення розслідувань за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (відповідно до пункту 3 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції перевірка проводиться у визначеному законодавством порядку на підставі судового рішення господарського суду); у сфері формування та реалізації конкурентної політики, сприяння розвитку конкуренції, нормативного і методичного забезпечення діяльності Комітету та застосування законодавства про захист економічної конкуренції – здійснення офіційного тлумачення власних нормативно-правових актів. Статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що цей закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на ринку. Комітет відповідно до його компетенції вживає передбачені законодавством заходи, зокрема, коли виявлено, що дії чи бездіяльність суб'єктів господарювання не відповідають законодавству про захист економічної конкуренції.

	Правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу, визначаються Законом України «Про ринок природного газу». Разом з тим Комітет у межах компетенції сприяє формуванню прозорого механізму функціонування ринку природного газу та вживає передбачених законодавством заходів у разі виявлення в діях учасників ринку природного газу ознак порушень саме законодавства про захист економічної конкуренції. При цьому Комітет не наділений повноваженнями щодо здійснення контролю за виконанням рішень інших органів влади стосовно дотримання положень інших галузей законодавства, окрім законодавства про захист економічної конкуренції. 3 Враховуючи зазначене, питання проведення перевірки діяльності газових компаній та анулювання їхніх ліцензій, захисту прав споживачів, притягнення винних до кримінальної відповідальності тощо, не відносяться до компетенції Комітету та не можуть бути вирішені шляхом застосування законодавства про захист економічної конкуренції. У разі надходження заяви про порушення законодавства про захист економічної конкуренції її буде розглянуто в установленому законодавством порядку. Вимоги до заяв наведені у попередніх роз'ясненнях за іншими питаннями.
Щодо неправомірного нарахування плати за послугу з постачання теплової енергії, зокрема, за опалення місць загального користування	Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України. Відповідно до вищенаведеного, Комітет не здійснює контроль за дотриманням положень інших галузей законодавства, окрім законодавства про захист економічної конкуренції. Питання нарахувань за послуги з постачання тепловою енергією регулюються законодавством у сфері житлово-комунальних послуг. Відповідно до абзацу 6 пункту 14 Правил надання послуги з постачання теплової енергії, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 830 (в редакції постанови від 8 вересня 2021 року № 1022), відокремлення (відключення) від мереж (систем) централізованого опалення (теплопостачання) та постачання гарячої води не звільняє власників квартир та нежитлових приміщень від обов'язку відшкодування витрат за обсяг теплової енергії, витраченої на опалення місць загального користування та допоміжних приміщень та на функціонування внутрішньобудинкових систем опалення будівлі/будинку.

	Такий обсяг теплової енергії розраховується та розподіляється між всіма споживачами відповідно до Методики розподілу між споживачами обсягів спожитих у будівлі комунальних послуг, затвердженої наказом Мінрегіону (наразі – Міністерство розвитку громад та територій України) від 22 листопада 2018 року № 315. Згідно з наявними в Комітеті роз'ясненнями Міністерства розвитку громад та територій України: <i>«Для кожного користувача індивідуального опалення розрахунок плати за опалення місць загального користування (МЗК) є різним. Цей розрахунок залежить від таких факторів, як теплове навантаження будинку, площа квартири та інші параметри, передбачені законодавством. Вказані розрахунки зазвичай підтверджуються даними, які містяться в проектній документації на відключення квартири від централізованого опалення та облаштування індивідуального опалення.</i> <i>..... законодавство не встановлює залежності розподілу теплової енергії на опалення МЗК від наявності або відсутності опалювальних приладів у таких місцях. Це пояснюється тим, що підтримання температури у місцях загального користування здійснюється не лише через роботу опалювальних пристроїв, а й за рахунок теплопередачі через огорожувальні конструкції житлових приміщень, як-от стіни, підлоги та стелі.»</i> При цьому питання щодо правильності розподілу витрат теплової енергії у будинку та розміру нарахованої плати за послуги з постачання теплової енергії знаходяться поза межами повноважень органів Комітету, визначених законодавством про захист економічної конкуренції. Ці питання регулюються законодавством про житлово-комунальні послуги та про захист прав споживачів, а їх контроль в межах повноважень, зокрема, здійснює Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. Комітет відповідно до його компетенції вживає передбачені законодавством заходи, коли виявлено, що дії чи бездіяльність суб'єктів господарювання, становище яких на певному товарному ринку є монопольним (домінуючим), мають ознаки такого, що не відповідає законодавству про захист економічної конкуренції, та не були б можливими за умов існування значної конкуренції на ринку. Тобто наявність монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання, на певному ринку товару не є підставою для вжиття органами Комітету до такого суб'єкта господарювання відповідних заходів, тим більше таких, що не передбачені законодавством про захист економічної конкуренції. Для доведення порушення необхідно підтвердити, що суб'єкт господарювання зловживає своїм монопольним становищем, і такі дії мають безпосередній та негативний вплив на права споживачів, що було б
--	---

	неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку. У свою чергу органи Комітету здійснюють розгляд заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції відповідно до Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Комітету від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Комітету від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами) (далі – Порядок № 5). Абзацом третім пункту 1 розділу VI Порядку № 5 визначено, що особами, які мають право подавати заяву відповідно до абзацу другого частини першої статті 36 Закону України «Про захист економічної конкуренції» або частини першої статті 28 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», є суб'єкти господарювання – конкуренти, постачальники, покупці чи продавці відповідача та інші фізичні та юридичні особи, які можуть підтвердити, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені зазначеними законами як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, мали або мають безпосередній та негативний вплив на її права та / або діяльність. Такі заяви мають відповідати вимогам, викладеним у пункті 2 цього розділу. У разі, якщо у особи, чиї права порушені, є додаткові документи та інші докази, які можуть свідчити про порушення її прав та / або діяльності у сфері захисту економічної конкуренції, така особа може звернутися до Комітету із відповідною заявою. Пунктом 2 розділу VI Порядку № 5 визначено, що заява подається в письмовій формі й повинна містити, зокрема: зміст вимог, зокрема очікувані заявником від органів Комітету рішення; виклад обставин, якими заявник обґрунтовує свої вимоги, зокрема інформацію про ознаки порушення відповідачем законодавства про захист економічної конкуренції; обґрунтування того, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені Законом як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, мали або мають безпосередній та негативний вплив на його права та/або діяльність; інформацію стосовно звернення до будь-якого іншого органу державної влади, зокрема до суду, з питань, порушених у заяві; перелік документів та інших матеріалів, що додаються до заяви. До заяви додаються наявні у заявника документи (оригінали чи належним чином завірнені копії документів) та інші матеріали, що підтверджують викладені у заяві обставини. У випадку надходження до органів Комітету такої заяви вона буде розглянута відповідно до законодавства.
--	---

Щодо питань, які стосуються припинення та відновлення постачання електричної енергії споживачу	Умови та порядок припинення й відновлення постачання електричної енергії споживачу визначено розділом VII Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14.03.2018 № 312 (із змінами) (далі – ПРРЕЕ). Згідно з положеннями статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії» органом державного регулювання діяльності в електроенергетиці є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор). Відповідно до пункту 14 частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Регулятор, зокрема, надає роз'яснення з питань застосування нормативно-правових актів Регулятора. Надання роз'яснень щодо застосування нормативно-правових актів, не пов'язаних із законодавством про захист економічної конкуренції, виходить за межі повноважень Комітету. Крім того, додатково повідомляємо, що згідно з положеннями пункту 5.1.2 глави 5.1 розділу V ПРРЕЕ оператор системи зобов'язаний, зокрема, формувати й вести реєстр електропостачальників, які мають доступ до мереж оператора системи. Пунктом 2.1.19 глави 2.1 розділу II ПРРЕЕ визначено, що оператор системи забезпечує доступ учасників роздрібного ринку до реєстру (переліку) електропостачальників, яким за договорами електропостачальника про надання послуг із розподілу (передачі) електричної енергії оператор системи забезпечує недискримінаційний доступ до електричних мереж із метою постачання (продажу) електричної енергії споживачам, електроустановки яких безпосередньо приєднані до електричних мереж на території діяльності відповідного оператора системи. Водночас Регулятор є розпорядником інформації щодо реєстру електропостачальників, які отримали доступ до електричних мереж операторів систем розподілу. Враховуючи викладене, за відповідними роз'ясненнями щодо нормативно-правових актів у сфері електроенергетики та щодо надання інформації про реєстр електропостачальників, які отримали доступ до електричних мереж оператора системи розподілу, можна звернутися до НКРЕКП або безпосередньо до оператора системи розподілу.
Щодо неправомірного припинення постачання природного газу	Комітет відповідно до його компетенції вживає передбачені законодавством заходи, зокрема, коли виявлено, що дії чи бездіяльність суб'єктів господарювання не відповідають законодавству про захист економічної конкуренції.

	Правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу, визначаються Законом України «Про ринок природного газу». Разом з тим Комітет у межах компетенції сприяє формуванню прозорого механізму функціонування ринку природного газу та вживає передбачених законодавством заходів у разі виявлення в діях учасників ринку природного газу ознак порушень саме законодавства про захист економічної конкуренції. При цьому Комітет не наділений повноваженнями щодо здійснення контролю за виконанням рішень інших органів влади стосовно дотримання положень інших галузей законодавства, окрім законодавства про захист економічної конкуренції. Відповідно до статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» органом державного регулювання ринку природного газу є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор). Відповідно до статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП) Регулятор, зокрема: забезпечує захист прав та законних інтересів передачі та споживачів товарів (послуг), які виробляються (надаються) суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, розгляд звернень таких споживачів та врегулювання спорів, надання роз'яснень з питань застосування нормативно-правових актів Регулятора; здійснює ліцензування видів господарської діяльності у сферах енергетики та комунальних послуг, передбачених законом; визначає умови, за яких суб'єкти природних монополій і суміжних ринків у сферах енергетики та комунальних послуг можуть провадити діяльність без ліцензії; визначає умови доступу до товарів (послуг), що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій у сферах енергетики та комунальних послуг; контролює виконання операторами систем розподілу, операторами газотранспортної та газорозподільних систем, іншими суб'єктами ринку природного газу, а у відповідних випадках - власниками систем їхніх зобов'язань відповідно до закону. Згідно зі статтею 21 Закону про НКРЕКП, Регулятор розглядає скарги споживачів щодо порушення їхніх прав та інтересів суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, а також вирішує спори, що виникають між суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.
--	--

	Також, відповідно до статті 24 Закону про НКРЕКП, споживачі та будь-які заінтересовані особи мають право звертатися до Регулятора з питань, що належать до його компетенції. Регулятор розглядає такі звернення та надає відповідь заявникам у встановленому порядку. Крім того, згідно з частиною першою статті 16 Цивільного кодексу України кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу. Враховуючи вищезазначене, дане питання може бути вирішене шляхом звернення до НКРЕКП або у судовому порядку.
Щодо безпідставного та неправомірного нарахування плати, зокрема заборгованості, за послугу з постачання гарячої води й зобов'язання провести перерахунок за відповідну послугу	Органи Комітету у своїй діяльності керуються, зокрема, законами України «Про Антимонопольний комітет України» та «Про захист економічної конкуренції». Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (далі – Закон) метою діяльності Комітету є забезпечення державного захисту конкуренції, зокрема, у підприємницькій діяльності. Згідно зі статтею 3 Закону основним завданням Комітету є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, у частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції. Відповідно до частини другої статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на території України. Отже, Комітет не здійснює контролю за дотриманням положень інших галузей законодавства, крім законодавства про захист економічної конкуренції. Комітет відповідно до його компетенції вживає передбачених законодавством заходів, коли виявлено, що дії чи бездіяльність суб'єктів господарювання, становище яких на певному товарному ринку є монопольним (домінуючим), мають ознаки таких, що не відповідають законодавству про захист економічної конкуренції та були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку. Тобто наявність монопольного (домінуючого) становища суб'єкта господарювання на певному ринку товару не є підставою для вжиття органами Комітету до такого суб'єкта господарювання відповідних заходів, тим більш таких, що не передбачені законодавством про захист економічної конкуренції. Для доведення порушення потрібно підтвердити, що суб'єкт господарювання зловживає своїм монопольним становищем і такі дії мають безпосередній та негативний вплив на права споживачів, що було б

	неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку. У свою чергу, органи Комітету здійснюють розгляд заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції відповідно до Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Комітету від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Комітету від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами) (далі – Порядок № 5). При цьому заява про порушення законодавства про захист економічної конкуренції має бути оформлена відповідно до пункту 2 розділу VI Порядку № 5. Якщо в особи, чії права порушені, є інформація, документи та інші докази, що можуть свідчити про порушення її прав та/або діяльності у сфері захисту економічної конкуренції, така особа може звернутися до Комітету з відповідною заявою. Разом із тим зазначаємо, що питання правильності розміру нарахованої плати за послугу з постачання гарячої води знаходяться поза межами повноважень органів Комітету, визначених законодавством про захист економічної конкуренції. Ці питання регулюються законодавством про житлово-комунальні послуги та про захист прав споживачів. Відповідно до пункту 4 Положення про Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 № 667, Держпродспоживслужба є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері, зокрема, державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів та перевіряє додержання суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сфері послуг, вимог законодавства про захист прав споживачів, а також правил надання послуг.
Щодо неправомірності дій газорозподільних товариств, що полягають у змушуванні здійснити заміну газового лічильника без обґрунтованих на те причин тощо	Відповідно до статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Комітет має повноваження, зокрема, розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводити розслідування за цими заявами і справами. Водночас, статтею 19 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», зокрема визначено, що під час розгляду заяв і справ про узгоджені дії, концентрацію, про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі під час проведення розслідування, дослідження, прийняття розпоряджень, рішень за заявами і справами, здійснення інших повноважень у сфері контролю за дотриманням

	законодавства про захист економічної конкуренції, контролю за узгодженими діями, концентрацією органи та посадові особи Комітету та його територіальних відділень керуються лише законодавством про захист економічної конкуренції. Порушене питання не відносяться до повноважень Комітету та не може бути вирішене шляхом застосування законодавства про захист економічної конкуренції. Водночас зазначаємо, що правові засади функціонування ринку природного газу України, заснованого на принципах вільної конкуренції, належного захисту прав споживачів та безпеки постачання природного газу, визначаються Законом України «Про ринок природного газу». Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, є постійно діючим незалежним державним колегіальним органом, метою діяльності якого є державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – Регулятор, НКРЕКП). Відповідно до статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Регулятор: - контролює додержання ліцензіатами законодавства у відповідній сфері регулювання і ліцензійних умов провадження господарської діяльності та вживає заходів до запобігання порушенням ліцензійних умов; - забезпечує захист прав та законних інтересів споживачів товарів (послуг), які виробляються (надаються) суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, розгляд звернень таких споживачів та врегулювання спорів, надання роз'яснень з питань застосування нормативно-правових актів Регулятора; - виконує інші функції та повноваження, визначені цим законом. Згідно з частиною першою статті 21 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Регулятор розглядає скарги споживачів щодо порушення їхніх прав та інтересів суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг. Також, відповідно до статті 24 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», споживачі та будь-які заінтересовані особи мають право звертатися до Регулятора з питань, що належать до його компетенції. Регулятор розглядає такі звернення та надає відповідь заявникам у встановленому порядку. Крім того, згідно з положеннями частини першої статті 16 Цивільного кодексу України кожна особа має право
--	--

	звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу. Враховуючи вищезазначене, дане питання може бути вирішене шляхом звернення до НКРЕКП або у судовому порядку.
Щодо тривалої відсутності централізованого водопостачання й бездіяльності місцевого водоканалу	Органи Комітету у своїй діяльності керуються, зокрема, законами України «Про Антимонопольний комітет України» та «Про захист економічної конкуренції». Відповідно до Закону України «Про Антимонопольний комітет України»: метою діяльності Комітету є забезпечення державного захисту конкуренції, зокрема в підприємницькій діяльності; основним завданням Комітету є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції та запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції. При цьому Комітет не наділений повноваженнями щодо здійснення контролю за дотриманням положень інших галузей законодавства, крім законодавства про захист економічної конкуренції. Вирішення даного питання не належить до повноважень органів Комітету. Звернення надіслано за належністю місцевим органам влади для розгляду в установленому порядку
Щодо вирішення питання, пов'язаного з отоваренням скретч-карт на пальне марки А-95	Згідно із частиною першою статті 5 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Антимонопольний комітет України здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, законів України «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», цього Закону, інших законів та нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цих законів. Відповідно до пункту 1 частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Антимонопольний комітет України має повноваження розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводити розслідування за цими заявами і справами. Процедура розгляду заяв про порушення законодавства про захист економічної конкуренції визначена Порядком розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженим розпорядженням Комітету від 19 квітня 1994 р. № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України

	6 травня 1994 р. за № 90/299 (у редакції розпорядження Комітету від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами) (далі – Порядок розгляду заяв і справ). Відповідно до абзацу третього пункту 1 розділу VI Порядку розгляду заяв і справ особами, які мають право подавати заяву відповідно до абзацу другої частини першої статті 36 Закону України «Про захист економічної конкуренції» або частини першої статті 28 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», є суб'єкти господарювання – конкуренти, постачальники, покупці чи продавці відповідача та інші фізичні та юридичні особи, які можуть підтвердити, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені зазначеними законами як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, мали або мають безпосередній та негативний вплив на їхні права та / або діяльність. Такі заяви мають відповідати вимогам, викладеним у пункті 2 цього розділу. Згідно зі статтею 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема, є: антиконкурентні узгоджені дії та зловживання монопольним (домінуючим) становищем. Згідно із частиною першою статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними узгодженими діями є узгоджені дії, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції. Згідно із частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку. Додатково слід зазначити, що порушене у зверненні питання може бути вирішене у судовому порядку.
Щодо непрацюючого ліфта в будинку	Питання практичної реалізації громадянами України права, наданого їм Конституцією України, зокрема, щодо внесення пропозицій до органів державної влади про поліпшення їх діяльності, виявлення недоліків у роботі, оскарження дій посадових осіб, державних і громадських органів врегульовано Законом України «Про звернення громадян». Відповідно до статті 1 Закону України «Про звернення громадян» громадяни України мають право звернутися, зокрема, до органів державної влади із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їх статутної діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх

	соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення. При цьому статтею 12 Закону України «Про звернення громадян» визначено, що дія цього Закону не поширюється, зокрема, на порядок розгляду заяв і скарг громадян, встановлений, зокрема, законодавством про захист економічної конкуренції. Статтею 1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» визначено, що метою діяльності Антимонопольного комітету України є забезпечення державного захисту конкуренції в підприємницькій діяльності та у сфері публічних закупівель. Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції до повноважень Комітету, зокрема, належить розгляд заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведення розслідувань за цими заявами та справами, прийняття розпоряджень і рішень, передбачених законодавством про захист економічної конкуренції. Водночас особливості порядку розгляду заяв, справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції встановлено Порядком розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами) (далі – Порядок розгляду заяв і справ). Пунктом 1 розділу VI Порядку розгляду заяв і справ, зокрема, визначено, що особами, які мають право подавати заяву відповідно до абзацу другої частини першої статті 36 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єкти господарювання – конкуренти, постачальники, покупці чи продавці відповідача та інші фізичні та юридичні особи, які можуть підтвердити, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені, зокрема, зазначеним законом як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, мали або мають безпосередній та негативний вплив на їхні права та/або діяльність. Такі заяви мають відповідати вимогам, викладеним у пункті 2 цього розділу. Особливості здійснення права власності в багатоквартирному будинку, визначення управителя, надання послуги з управління багатоквартирним будинком встановлено положеннями законів України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку», «Про житлово-комунальні
--	---

	послуги» та «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку». Відповідно до статті 9 Закону України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» управління багатоквартирним будинком здійснюється його співвласниками. Відповідно до Закону України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» співвласники будинку наділені повноваженнями, зокрема, змінювати управителя, який не відповідає вимогам мешканців будинку. За таких умов ринок послуг з управління багатоквартирним будинком є потенційно конкурентним. При цьому в разі відсутності монопольного (домінуючого) становища керуючої компанії на ринку послуг з управління багатоквартирним будинком немає підстав вважати, що в діях керуючої компанії наявне порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
Щодо розірвання договору про надання послуги з управління багатоквартирним будинком	Комітет не здійснює контролю за дотриманням положень інших галузей законодавства, окрім законодавства про захист економічної конкуренції. Питання, порушене у зверненні, регулюється, зокрема, положеннями Закону України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» (далі – Закон про особливості) та Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон про ЖКП). Відповідно до частини першої статті 9 Закону про особливості управління багатоквартирним будинком здійснюється його співвласниками. За рішенням співвласників, усі або частина функцій з управління багатоквартирним будинком можуть передаватися управителю, або всі функції – об'єднанню співвласників багатоквартирного будинку (асоціації об'єднань співвласників багатоквартирного будинку). Згідно із частиною другою статті 10 Закону про особливості збори співвласників уповноважені приймати рішення, зокрема, щодо обрання або відкликання управителя, затвердження умов договору, обрання уповноваженої особи на підписання договору тощо. Стаття 11 Закону про особливості передбачає, що управління здійснюється на підставі договору, укладеного згідно з типовим, строком на один рік. Якщо сторони не повідомили одна одну про розірвання договору, він автоматично продовжується. Частина п'ята статті 13 «Прикінцеві та перехідні положення» Закону про особливості передбачає, що у разі якщо протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом співвласники багатоквартирного будинку, в якому не створено об'єднання співвласників, не прийняли рішення про форму управління багатоквартирним будинком, управління таким будинком здійснюється управителем,

	який призначається на конкурсних засадах виконавчим органом місцевої ради, на території якої розташований багатоквартирний будинок. У разі якщо місцевою радою або її виконавчим органом відповідно до законодавства прийнято рішення про делегування іншому органу – суб'єкту владних повноважень – функцій зі здійснення управління об'єктами житлово-комунального господарства, забезпечення їх утримання та ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг, управитель призначається на конкурсних засадах таким органом. Якщо протягом дії договору про надання послуг з управління багатоквартирним будинком, укладеного за результатами конкурсу, співвласники приймуть рішення про зміну форми управління багатоквартирним будинком або про обрання іншого управителя, співвласники мають право достроково розірвати такий договір, попередивши про це управителя, призначеного на конкурсних засадах, не пізніше як за два місяці до дня розірвання договору. Згідно зі статтею 12 Закону про ЖКП житлово-комунальні послуги надаються виключно на договірних засадах. Відповідно до статті 15 Закону про ЖКП договір про надання послуг з управління багатоквартирним будинком (зміни до нього) від імені всіх співвласників багатоквартирного будинку укладається з визначеним відповідно до законодавства управителем співвласником (співвласниками), уповноваженим (уповноваженими) на це рішенням зборів співвласників. У випадках, визначених законом, договір про надання послуг з управління багатоквартирним будинком укладається від імені співвласників багатоквартирного будинку уповноваженою особою органу місцевого самоврядування. Також згідно із частиною першою статті 4 Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» для забезпечення і захисту прав співвласників та дотримання їхніх обов'язків, належного утримання та використання спільного майна, забезпечення своєчасного надходження коштів для сплати всіх платежів, передбачених законодавством та статутними документами, може бути створене об'єднання співвласників багатоквартирного будинку. Якщо управитель був призначений органом місцевого самоврядування, співвласники можуть ініціювати зміну форми управління, скориставшись законодавчо визначеним механізмом дострокового розірвання договору. Отже, співвласники багатоквартирних будинків на будь-якому етапі функціонування багатоквартирного будинку можуть: скликати загальні збори, ухвалити рішення про розірвання чинного договору, обрати нового управителя та укласти з ним договір, прийняти рішення про створення ОСББ.
--	---

	Тобто співвласники багатоквартирних будинків мають право впливати на управління своїм будинком, реалізуючи його через зміну управителя або створення ОСББ.
Щодо блокування особистого кабінету споживача та надання роз'яснень з приводу різниці в нарахуваннях за спожиту електричну енергію в особистому кабінеті, банківському застосунку та платіжному документі	Статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлено, що цим Законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання, із споживачами, а також іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією. Дія законодавства про захист економічної конкуренції спрямована на підтримку та захист економічної конкуренції, обмеження монополізму в господарській діяльності й забезпечення ефективного функціонування економіки України на основі розвитку конкурентних відносин. Питання, порушені у Зверненнях, зокрема, що стосуються блокування особистого кабінету споживача та надання роз'яснень щодо нарахувань за спожиту електричну енергію, виходять за межі повноважень Комітету. Крім того у Зверненні порушуються питання стосовно особового рахунку, оформленого на іншу особу та відповідно її особистого кабінету. Звертаємо увагу на те, що взаємовідносини, які виникають під час купівлі-продажу електричної енергії між електропостачальником (електропостачальниками) та споживачем (для власного споживання), а також їх взаємовідносини з іншими учасниками роздрібного ринку електричної енергії, регулюються Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14.03.2018 № 312 (із змінами) (далі – ПРРЕЕ). Згідно з абзацом третім пункту 3.1.7 глави 3.1 розділу III ПРРЕЕ електропостачальник зобов'язаний забезпечити споживачу дистанційний доступ до договору споживача про постачання електричної енергії, укладеного з використанням інформаційно-комунікаційних систем та/або засобів електронної комунікації, додатків до нього, а також до електронних документів, створених у межах виконання договору, та інформації, пов'язаної з виконанням договору, у тому числі через особистий кабінет споживача на своєму офіційному вебсайті. При цьому пунктом 4.35 розділу IV ПРРЕЕ визначено, що спірні питання, які виникають між відповідними учасниками роздрібного ринку, зокрема, щодо проведення розрахунків за електричну енергію, вирішуються сторонами укладених договорів в установленому законодавством порядку, у тому числі шляхом переговорів або в судовому порядку.

	Разом з тим, відповідно до статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії» органом державного регулювання діяльності в електроенергетиці є Регулятор. Згідно з пунктом 14 частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Регулятор, зокрема, забезпечує захист прав та законних інтересів споживачів товарів (послуг), які виробляються (надаються) суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, розгляд звернень таких споживачів та врегулювання спорів, надання роз'яснень з питань застосування нормативно-правових актів Регулятора. З урахуванням наведеного, у разі наявності спірних питань щодо проведення розрахунків за електричну енергію споживач, який є стороною укладеного договору про постачання електричної енергії постачальником універсальних послуг, має право звернутись безпосередньо до постачальника універсальних послуг та / або НКРЕКП та / або суду для їх вирішення та захисту порушених прав та законних інтересів.
Щодо повернення коштів, сплачених за пальне через мобільний додаток в мережі АЗС	Згідно із частиною першою статті 5 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Антимонопольний комітет України здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, законів України «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», цього Закону, інших законів та нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цих законів. Відповідно до пункту 1 частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Антимонопольний комітет України має повноваження розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводити розслідування за цими заявами і справами. Процедура розгляду заяв про порушення законодавства про захист економічної конкуренції визначена Порядком розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженим розпорядженням Комітету від 19 квітня 1994 р. № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 р. за № 90/299 (у редакції розпорядження Комітету від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами) (далі – Порядок розгляду заяв і справ). Відповідно до абзацу третього пункту 1 розділу VI Порядку розгляду заяв і справ особами, які мають право подавати заяву відповідно до абзацу другого частини першої статті 36

	Закону України «Про захист економічної конкуренції» або частини першої статті 28 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», є суб'єкти господарювання – конкуренти, постачальники, покупці чи продавці відповідача та інші фізичні та юридичні особи, які можуть підтвердити, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені зазначеними законами як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, мали або мають безпосередній та негативний вплив на їхні права та / або діяльність. Такі заяви мають відповідати вимогам, викладеним у пункті 2 цього розділу. Згідно зі статтею 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема, є: антиконкурентні узгоджені дії та зловживання монопольним (домінуючим) становищем. Згідно із частиною першою статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними узгодженими діями є узгоджені дії, які призвели чи можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції. Згідно із частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку. Додатково зазначаємо, що порушене у зверненні питання може бути вирішене у судовому порядку.
Щодо підвищення цін на пальне та його контроль	Статтею 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що цей Закон застосовується до відносин, які впливають чи можуть вплинути на економічну конкуренцію на ринку. Відповідно до частини першої статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» основним завданням Комітету є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема, в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції. Ціни на нафтопродукти не підлягають державному регулюванню. Вільна конкуренція на ринку передбачає передусім вільне ціноутворення, коли ціна формується як показник рівноваги між попитом і пропозицією.

	До повноважень Комітету не належить здійснення регулювання ринків світлих нафтопродуктів (паливного) та їх ціновий моніторинг. Пунктом 1 частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» визначено, що до повноважень Антимонопольного комітету України у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції належить, зокрема, розгляд заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проведення розслідування за цими заявами і справами. Водночас статтею 19 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» визначено, зокрема, що під час розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, в тому числі під час проведення розслідування, дослідження, прийняття розпоряджень, рішень за заявами і справами, здійснення інших повноважень у сфері контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, органи та посадові особи Комітету та його територіальних відділень керуються лише законодавством про захист економічної конкуренції. Процедура розгляду заяв про порушення законодавства про захист економічної конкуренції визначена Порядком розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – Порядок), затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами). При цьому заява про порушення законодавства про захист економічної конкуренції має бути оформлена відповідно до пункту 2 розділу VI Порядку. Крім цього, згідно з пунктом 1 розділу VI Порядку особами, які мають право подавати заяву відповідно до абзацу другого частини першої статті 36 Закону України «Про захист економічної конкуренції» або частини першої статті 28 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», є суб'єкти господарювання – конкуренти, постачальники, покупці чи продавці відповідача й інші фізичні та юридичні особи, які можуть підтвердити, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені зазначеними законами як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, мали або мають безпосередній та негативний вплив на їхні права та/або діяльність. У разі надходження заяви про порушення законодавства про захист економічної конкуренції її буде розглянуто в установленому законодавством порядку.
Щодо проведення перевірки діяльності	Відповідно до частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення

компаній «BitCapital» та «Crypsee» на предмет порушення законодавства, вжиття заходів для припинення їх незаконної діяльності з надання кредитних послуг (без ліцензій), а також врегулювання питання погашення заборгованості та захисту порушених прав.	контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Комітет має повноваження перевіряти суб'єкти господарювання щодо дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції та під час проведення розслідувань за заявами і справами про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Отже, органи Комітету здійснюють контроль за діяльністю суб'єктів господарювання в частині дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції. Відповідно до статті 7 Закону України «Про Національний банк України» Національний банк України здійснює: □ державне регулювання та нагляд на індивідуальній та консолідованій основі на ринках небанківських фінансових послуг за діяльністю небанківських фінансових установ, інших осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, та осіб, які надають супровідні послуги, в межах, визначених Законом України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» та іншими законами України (пункт 81); □ захист прав споживачів фінансових послуг, що надаються банками, а також іншими фінансовими установами та особами, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк України (пункт 34); □ нагляд за додержанням банками, іншими фінансовими установами, особами, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, та колекторськими компаніями законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг, у тому числі вимог щодо взаємодії із споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості (вимог щодо етичної поведінки) та вимог, встановлених законодавством, щодо забезпечення доступності фінансових та супровідних послуг для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (пункт 341). Отже, питання надання фінансових послуг установами, захист прав споживачів фінансових послуг, у тому числі вимог щодо взаємодії із споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості, належить до компетенції Національного банку України. Разом з цим, за інформацією з офіційного вебсайту Національного банку України: 1) «Національний банк України за результатами аналізу правочинів, що укладаються сервісом «BitCapital», виявив у таких правочинах ознаки фінансової послуги з надання коштів у кредит, що порушує Закон України «Про фінансові послуги та фінансові компанії». З метою ухилення від виконання вимог законодавства України ця послуга маскується в договорах зі споживачами як надання позик у криптоактивах. Поглиблений аналіз показав, що сервіс
--	---

	«BitCapital», формально надаючи позики в USDT, фактично видавав кредити в національній валюті України – гривні, оминаючи всі встановлені законом регуляторні механізми»; 2) «у зв'язку з визнанням у правочинах, що укладаються сервісом «BitCapital», наявності ознак фінансової послуги та, відповідно, здійснення діяльності з надання такої послуги поза законом та без дотримання вимог нормативно-правових актів Національного банку у сфері надання фінансових послуг, а саме про захист прав споживачів фінансових послуг, Національний банк провів відповідну перевірку»; 3) «проведена перевірка, яка, в тому числі, полягала в глибинному аналізі договорів та розкриття інформації на онлайн-ресурсі сервісу «BitCapital», виявила системні порушення законодавства України, а саме: - перевищення граничної денної процентної ставки; - недотримання законодавства про захист прав споживачів у частині вимог до договорів та відображення повної вартості кредиту; - інформаційну непрозорість та введення в оману щодо умов кредиту»; - відсутність обов'язкової інформації до розкриття на веб-сайті тощо»; 4) «...виявлені порушення свідчать про протиправність діяльності GOLDEN INTEREST GROUP LIMITED та відповідного сервісу «BitCapital». Сервіс фактично створений для надання кредитів фізичним особам поза правовим полем України та відповідним наглядом регулятора»; 5) Національний банк України застерігає громадян від отримання фінансових послуг в установах/сервісах компаній «BitCapital» та «Crypsee». Відповідно до пункту 1 Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 року № 878, Міністерство внутрішніх справ України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сферах, зокрема забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. Порушені питання можуть свідчити про наявність у діях компаній «BitCapital» та «Crypsee» ознак злочинної діяльності, отже належать до повноважень Міністерства внутрішніх справ України.
Щодо недотримання працівниками ДТЕК стандартів обслуговування клієнтів	Відповідно до статті 1 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Комітет є державним органом із спеціальним статусом, метою діяльності якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності та у сфері публічних закупівель. При цьому питання пов'язані з невивіченим спілкуванням працівників суб'єктів господарювання зі своїми

	споживачами знаходиться поза межами економічної конкуренції та відповідно такі питання не можуть бути вирішені шляхом застосування законодавства про захист економічної конкуренції. Разом з тим органи Комітету не наділені повноваженнями щодо здійснення контролю за дотриманням положень інших галузей законодавства, крім законодавства про захист економічної конкуренції. Звертаємо увагу на те, що відповідно до статті 1 Закону України «Про звернення громадян» громадяни України мають право звернутися до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, медіа, посадових осіб відповідно до їх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їх статутної діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення. При цьому положеннями статті 12 Закону України «Про звернення громадян» встановлено, що дія цього Закону не поширюється на порядок розгляду заяв і скарг громадян, зокрема, встановлений законодавством про захист економічної конкуренції. Водночас частиною першою статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» визначено, що у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції до повноважень Комітету, зокрема, належить розгляд заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, проведення розслідувань за цими заявами і справами. Процедура розгляду заяв про порушення законодавства про захист економічної конкуренції встановлена Порядком розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами) (далі – Порядок розгляду заяв і справ). Така заява подається в письмовій формі та має відповідати вимогам, викладеним у пункті 2 розділу VI Порядку розгляду заяв і справ. При цьому пунктом 1 розділу VI Порядку розгляду заяв і справ визначено, що особами, які мають право подавати заяву відповідно до абзацу другої частини першої статті 36 Закону України «Про захист економічної конкуренції», є суб'єкти господарювання – конкуренти, постачальники, покупці чи продавці відповідача та інші фізичні та юридичні особи, які можуть підтвердити, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені, зокрема, зазначеним законом як
--	--

	порушення законодавства про захист економічної конкуренції, мали або мають безпосередній та негативний вплив на їхні права та/або діяльність. Такі заяви мають відповідати вимогам, викладеним у пункті 2 цього розділу.
Щодо ознак зловживання страховою компанією становищем на ринку страхових послуг і недобросовісної конкуренції, що обмежує права споживачів	Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органами Комітету здійснюється державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції. Отже, органи Комітету здійснюють контроль за діяльністю суб'єктів господарювання в частині дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції. За приписами пункту 1 частини першої статті 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» у сфері здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції Комітет має повноваження розглядати заяви і справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та проводити розслідування за цими заявами і справами. Під час розгляду звернень громадян Комітет керується нормами Закону України «Про звернення громадян». Статтею 12 Закону України «Про звернення громадян» передбачено, що дія цього Закону не поширюється на порядок розгляду заяв і скарг громадян, встановлений законодавством про захист економічної конкуренції. Процедура розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у тому числі про захист від недобросовісної конкуренції, визначена Порядком розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами) (далі – Порядок розгляду заяв і справ). Відповідно до абзацу третього пункту 1 розділу VI «Подання заяви та її розгляд» Порядку розгляду заяв і справ особами, які мають право подавати заяву відповідно до абзацу другого частини першої статті 36 Закону України «Про захист економічної конкуренції» або частини першої статті 28 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», є суб'єкти господарювання – конкуренти, постачальники, покупці чи продавці відповідача та інші фізичні та юридичні особи, які можуть підтвердити, що дії чи бездіяльність відповідача, визначені зазначеними законами як порушення законодавства про захист економічної конкуренції, мали або мають безпосередній та негативний вплив на їхні права та / або діяльність. Такі заяви мають відповідати вимогам, викладеним у пункті 2 цього розділу. Висновку про наявність або відсутність ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції передус

	оцінка Комітетом відповідних дій / бездіяльності на відповідність законодавству про захист економічної конкуренції з урахуванням усіх обставин та доказів у кожному окремому випадку. У разі наявності в особи, чиї права порушені, документів та інших доказів, що можуть вказувати на ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції та наявності негативного впливу на конкуренцію на ринку внаслідок таких дій, така особа може звернутися до Комітету із відповідною заявою. Крім цього, зміст звернення свідчив про наявність можливих ознак порушення страховою компанією законодавства про фінансові послуги. Відповідно до законодавства Національний банк України здійснює: – державне регулювання та нагляд на індивідуальній та консолідованій основі на ринках небанківських фінансових послуг за діяльністю небанківських фінансових установ, інших осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, та осіб, які надають супровідні послуги, в межах, визначених Законом України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» та іншими законами України; – захист прав споживачів фінансових послуг, що надаються банками, а також іншими фінансовими установами та особами, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк України; – нагляд за додержанням банками, іншими фінансовими установами, особами, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг. У зв'язку з цим, звернення надіслано Національному банку України для розгляду та відповідного реагування. Разом з цим, зміст звернення свідчив про наявність можливих ознак порушення страховою компанією законодавства про захист прав споживачів. Законодавством передбачено, що державний нагляд (контроль) за дотриманням законодавства про захист прав споживачів здійснює Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. У зв'язку з цим, звернення надіслано Державній службі України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів для розгляду та відповідного реагування.
Щодо проведення перевірки дій, надання правової оцінки та вжиття заходів антимонопольного реагування стосовно	Відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» Комітет здійснює свою діяльність відповідно до Конституції України, законів України «Про захист економічної конкуренції», «Про захист від недобросовісної конкуренції», цього Закону, інших

фінансової організації у зв'язку з обмеженням прав споживача фінансових послуг через відмову прийняття документа, що підтверджує пільги та правовий статус військовослужбовця	законів та нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до цих законів. Основним завданням Комітету відповідно до статті 3 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, зокрема в частині здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на засадах рівності суб'єктів господарювання перед законом та пріоритету прав споживачів, запобігання, виявлення і припинення порушень законодавства про захист економічної конкуренції. Отже, органи Комітету здійснюють контроль за діяльністю суб'єктів господарювання в частині дотримання ними вимог законодавства про захист економічної конкуренції. Розгляд питань, порушених у зверненні, виходить за межі повноважень Комітету, визначених статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України». Відповідно до статті 7 Закону України «Про Національний банк України» Національний банк України виконує такі функції: – здійснює державне регулювання та нагляд на індивідуальній та консолідованій основі на ринках небанківських фінансових послуг за діяльністю небанківських фінансових установ, інших осіб, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, та осіб, які надають супровідні послуги, в межах, визначених Законом України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» та іншими законами України; – здійснює захист прав споживачів фінансових послуг, що надаються банками, а також іншими фінансовими установами та особами, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснює Національний банк України; – здійснює нагляд за додержанням банками, іншими фінансовими установами, особами, які не є фінансовими установами, але мають право надавати окремі фінансові послуги, та колекторськими компаніями законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг, у тому числі вимог щодо взаємодії із споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості (вимог щодо етичної поведінки) та вимог, встановлених законодавством, щодо забезпечення доступності фінансових та супровідних послуг для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Отже, звернення надіслано за належністю Національному банку України.
--	--